

خصوصمت ورزی، تیپ شخصیتی و بیماری عروق کرونر قلب

دکتر احمد حیدری پهلویان*، دکتر محسن قراخانی**، دکتر حسین محجوب***

دریافت: ۸۷/۲/۲۲ ، پذیرش: ۸۷/۱۱/۱۶

چکیده:

مقدمه و هدف: در طب نوین، پژوهشگران عرصه علوم رفتاری، بر ارتباط بین ویژگی‌های روانی-اجتماعی، خصوصیات شخصیتی و الگوهای رفتاری با بروز و سیر بیماری کرونر قلب تأکید دارند. هدف از مطالعه حاضر بررسی رابطه بین خصومت ورزی و تیپ شخصیتی الف با ابتلای به بیماری عروق کرونر بوده است.

روشن کار: در این پژوهش مورد - شاهدی تعداد ۱۶۲ بیمار مبتلا به انفارکتوس میوکارد حد که با ۱۶۲ فرد غیر بیمار از نظر ویژگی‌های دموگرافیک (جمعیت شناختی) همچون سن، جنس، وضعیت تأهل، شغل و میزان تحصیلات همسان شده بودند. با بهره گیری از مقیاس سنجش خصومت ورزی-R SCL-90-R، پرسشنامه نجاريان (تیپ شخصیتی الف) و پرسشنامه محقق ساخته از نظر ویژگی‌های روانی اجتماعی، خصومت ورزی و تیپ شخصیتی با هم مقایسه شدند.

نتایج: این مطالعه نشان داد ارتباط معنی داری بین داشتن شخصیت تیپ الف و ابتلای به گرفتگی عروق کرونر وجود ندارد، اما بین خصومت ورزی بالا و بیماری عروق کرونر رابطه معنی داری دیده شد.

نتیجه نهایی: با توجه به اینکه خصومت ورزی و پرخاشگری ارتباط تنگاتنگی با بروز و تداوم بیماری گرفتگی عروق کرونر قلب دارد، پیشنهاد می‌شود مداخلات روان شناختی برای کنترل و کاهش متغیرهای آسیب زای فوق در پرتوکل درمانی بیماران عروق کرونر گنجانیده شود.

کلید واژه ها: بیماری عروق کرونر / تیپ شخصیتی A / خصومت ورزی

مقدمه :

کارهای بیشتری را در فرصت‌های کوتاه به انجام برسانند(۲). به دنبال تحقیق کلاسیک دو متخصص قلب بر روی هزاران نفر بیماران قلبی(۳) و تأیید یافته‌های آنها توسط پژوهشگران دیگر، انجمن قلب آمریکا در سال ۱۹۸۱ رفتار نوع A را از جمله عوامل خطر استلاء به بیماری عروقی قلب دانست(۴). اما یافته‌های ضد و نقیض بعدی رابطه معنی دار بین رفتار نوع A و بیماری عروق کرونر را زیر سؤال برد. درحالی که برخی پژوهشگران این یافته‌های ناهمگون را ناشی از نحوه سنجش افراد تیپ A در این برسی‌ها می‌دانستند، دیگران براین باورند همه عناصر و مؤلفه‌های تشکیل دهنده رفتار نوع A آسیب زا نمی‌باشند. به نظر پژوهشگران رفتارهای نوع A حاوی

بیماری عروق کرونر قلب(CHD) از دلایل عمدۀ مرگ و میر و ناتوانی در سراسر جهان محسوب می‌گردد(۱). یکی از الگوهای رفتاری یا سبک‌های شخصیتی که مورد توجه بسیار بوده است، الگوی رفتاری نوع A می‌باشد این افراد شدیداً رقابت جو، ناشکیبا، پرخاشگر، سختکوش و کم حوصله می‌باشند. همیشه احساس فوریت و اضطرار می‌کنند، رسیدن به آرامش برایشان دشوار است. در به تأخیر افتادن کارها یا هنگام رویرو شدن با کسانی که آنان را بی کفايت می‌دانند ناشکیبا و خشمگین می‌شوند. این افراد به ظاهر از اعتماد به نفس خوبی برخوردارند اما پیوسته دستخوش تردید هستند. آنها خود را ملزم می‌دانند

* استادیار گروه روانپژوهی - روانشناسی بالینی دانشگاه پژوهشی دانشکده پژوهشی همدان (Heidari_MS@yahoo.com)

** استادیار گروه داخلی - قلب و عروق دانشگاه پژوهشی دانشگاه علوم پژوهشی همدان

*** استاد گروه آمار و اپیدمیولوژی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پژوهشی همدان